

Avagy nem szabad-é nékem a magaméval azt tennem, a mit akarok? avagy a te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok? Ekképen lesznek az utolsók első és az első utolsók; mert sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottak.

(Máté ev. 19, 27—20, 16.)

Kedves Hallgatók! Ha valamit fel akarunk fogni és meg akarunk érteni most abból, amit ez az evangélium — ha Isten is úgy akarja — ebben az órában mondani akar, ahogy én látom, mindenekelőtt valami általános dologra kell tekintettel lennünk és ezáltal mintegy megnyerjük azt a helyet, amelyre állanunk kell, hogy ennek az ígének hallgatói lehessünk. Ebben az evangéliumban a hit általában úgy szerepel, mint az ember *engedelmessége*, tette, cselekvése és teljesítménye, mint az emberi életnek, akarásnak és véghezvitelnek egy része, mely az időben és meghatározott idői formában eseménnyé lesz. Azt is mondhatjuk és nyugodtan mondhatjuk, de nem is mondhatunk mást, hogy a hitről itt úgy van szó, mint az ember *munkájáról*. Itt vannak Jézus tanítványai, akik azt mondják magukról: mi elhagytunk mindent és követtünk téged. Csakugyan, ha a tanítványoknak ez a magatartása *hit*, akkor a hit *munka*. Itt vannak a munkások, akik először hivalkodva állanak a piacon, azután pedig munkába szegődtek a szőlőbe és ott dolgoznak, az egyik hosszasan és nehezen, a másik röviden és könnyen, de mind dolgoznak. Ismét csak azt mondhatjuk, hogyha a szőlőben végzett munka *hit*, akkor a hit *munka*; s ez a dolog annál nyomasztóbban és nyugtalanítóbban nehezedik reánk, minél inkább nyitva hagyjuk azt az egészen közeli kérdést, hogy mi ennek a munkának a tartalma? Ebben a tekintetben az lesz csaknem ijesztően világossá, hogy ennél a munkánál arról van szó, hogy mindent: házat, fitestvért, nőtestvért, apát, anyát, feleséget, gyermeket, szántóföldet el kell hagynunk. Meglehet, hogy mindez azonban csak a visszája, mintegy árnyéka magának az igazi munkának, amelyikről csak később tudjuk meg, hogy miben áll: abban, hogy Jézust kövessük, a gazda hívására engedelmesen a szőlőbe menjünk és ott dolgozzunk, míg beesteledik. Tehát e kérdésre: mit kell hát cselekednünk, éppen az ellenkérdés felel: Ki vagy hát te? Hogy gondold magadról, hogy hiszel és nem tudod, hogy neked a hitben Urad van, az Úr Jézus, a te Urad, aki neked már régóta megmondotta, s e pillanatban is egészen világosan mondja, hogy mi a te hited munkája? A hit munkája nem csupán valamilyen

munka, hanem a Jézus, mint Úr iránti közvetlen, személyes engedelmesség munkája: Jézus követése... a Jézus hívására. Ezért kíséri mindig az árnyék is: mi elhagytunk mindent, ezen az Úron kívül nincs nekünk más Urunk; s ezáltal azt emeli ki, hogy a hit tartózkodás nélküli és kíméletlen cselekedet. Ezt a munkát állítja elénk a mai evangélium. Azt kérdezi tőlünk, akik azt gondoljuk, hogy hiszünk, hogy vajjon a mi hitünk *munka-e*, s vajjon ez a munka-e? Ezt kérdezi, hogy ha a mi hitünk talán csak az érzelemnek és a gondolatnak a munkája, ha még nagyon eleven érzelemnek és nagyon mély gondolatnak a munkája is, de mégis olyan érzelemnek és gondolatnak, mely messze jár a való élettől s mellyel szemben a való élet a saját útján jár. Mi közöd Jézushoz, kérdezi tőlünk az evangélium? Jézus vagy az Úr, aki téged elhívott, akit te követsz, akinek a szőlőjében te dolgozol, vagy nem Jézusod neked. A hit, az engedelmesség *téged* akar, nem csupán érzelmedet és gondolatodat, még ha olyan őszinték és igazak volnának is azok. Nem ismer más Urat sem nyilván, sem titokban. A mai evangélium akkor is kérdést intéz hozzánk, s talán éppen akkor igazán, ha a mi hitünk nagyon megragadó, aktív, teljesen mások felé forduló, talán nagyon komoly, erélyes, nagyon szeretetteljes, tehát amint mondják: a „keresztén“ életnek a munkája. Mi közöd Jézushoz? kérdezi tőlünk. Csakugyan Ő hívott el téged komolyságra, jóságra, tevékenységre, döntő keresztélyenségre? Más szőlők is vannak, melyeknek más úrai vannak. Hogy gondolhatod hát azt hogy a hit munkáját végzed, amikor talán egészen más úrnak szolgálatsz? Jól értsük meg: ha most is akadna valaki közöttünk, aki Péterrel és Péter szavainak szószerinti értelmében elmondhatná: én mindent elhagytam: házat, fitestvért, nőtestvért, atyát, anyát, feleséget, gyermeket és szántóföldet, ha most is akadna valaki, aki e pillanatban igazán kész volna, hogy vagyonaát a szegényeknek adja és az ő testét tűzre adja, evangéliumunk tőle is éppen úgy kérdezné, hogy vajjon csakugyan a hitnek és az engedelmességnek a munkája kényszeríti-e őt erre? Amint halljuk, nem az a hit munkája, hogy mindent elhagyunk, hanem az, hogy az *Ő nevében* hagyunk el mindent. Nem az, hogy valamilyen szőlőbe, hanem hogy éppen *ennek* az Úrnak *ebbe* a szőlőjébe megyünk. A világon sok hősiesség és áldozatkészség van. Boldog az és tisztesség annak, aki ezekre képes, de ez a